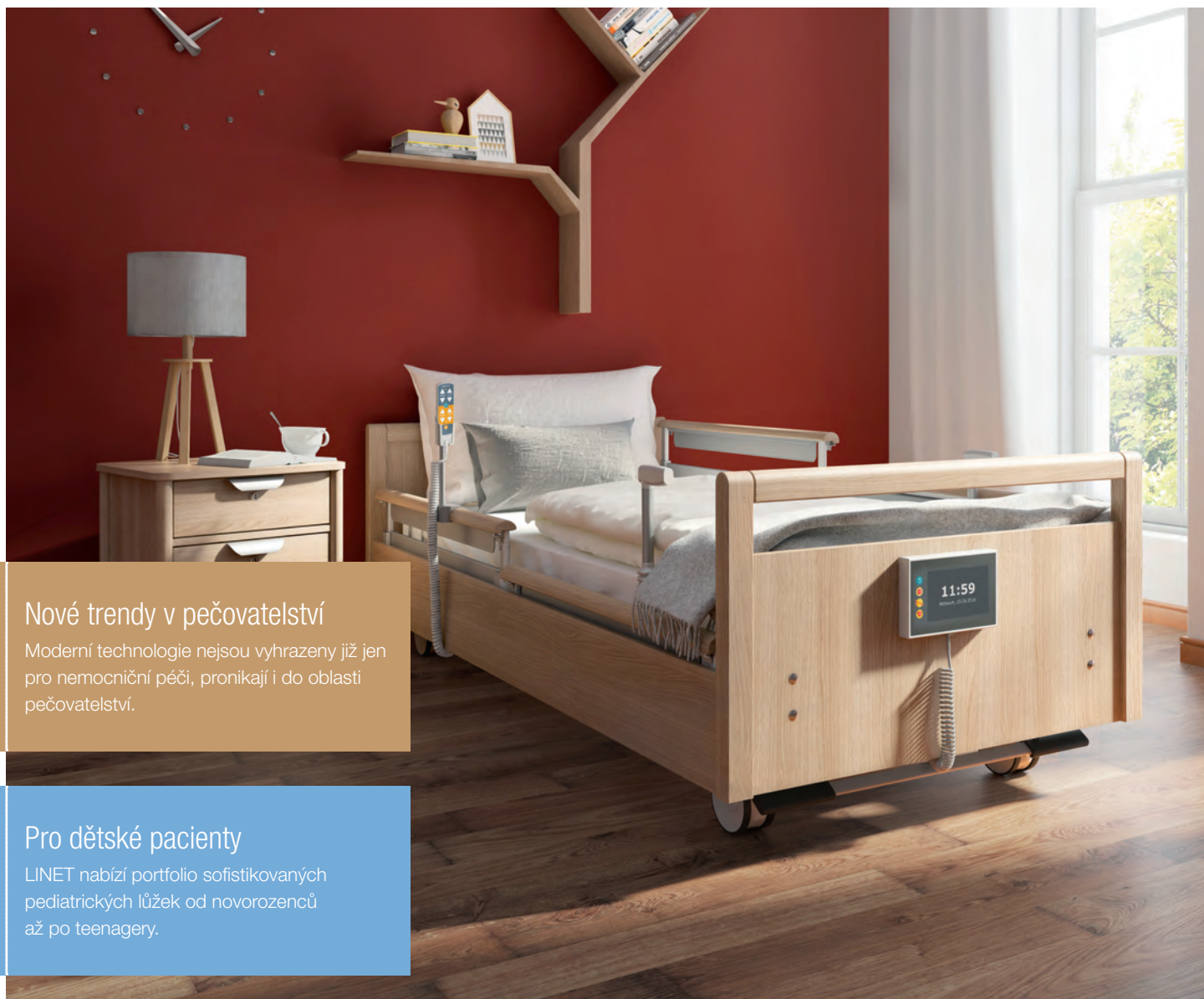

KOMFORT

Jak zdravotnická technika zlepšuje péči o pacienta | číslo 01 | JARO 2019 (čtvrtletník nejen pro odbornou veřejnost) | www.linet.cz

PEČOVATELSTVÍ

Nové trendy v pečovatelsví

Moderní technologie nejsou vyhrazeny již jen pro nemocniční péči, pronikají i do oblasti pečovatelsví.

ZDRAVOTNICTVÍ

Pro dětské pacienty

LINET nabízí portfolio sofistikovaných pediatrických lůžek od novorozenců až po teenagery.

NOVÁ SENTIDA 7-i

Skutečně chytré pečovatelské lůžko

Editorial

Moderní technologie nezastavíme

Současné mobilní telefony mají výkonnost, jakou měl před pár lety špičkový počítač. Stejně tak nacházejí uplatnění nové trendy i ve zdravotnictví: ve flotile lůžek LINET najdeme high-tech lůžka využívající špičkové inovace a technologie. Ale nejen to: postupně tato „nemocniční kvalita“ proniká také do pečovatelsství.

Stárnutí populace je neodvratný proces. Podle prognóz ČSÚ bude v Česku za třicet let žít o polovinu více osob starších 65 let než nyní. Soukromý sektor na tyto demografické trendy reaguje již nyní, v České republice se otevírají nová pečovatelská zařízení a investoři plánují v nejbližších letech další expanzi.

Právě pro moderní pečovatelsství 21. století přicházíme s novinkou, skutečně chytrým pečovatelským lůžkem Sentida 7-i. Technologie zabudované v tomto lůžku přispívají ke zvýšení kvality ošetrovatelské péče, ale i kvality života. Sentida 7-i je doslova prošpikována senzory, které dohlížejí na bezpečnost klientů. Nový ovladač SafeLift® pracuje na principu vysílání radiových signálů a nepotřebuje žádné baterie ani kabely. Již krátce po svém uvedení na trh získal prestižní ocenění IF Design Award.

Věnujeme se také oblastem, o kterých se tak často nepíše: gynekologii, porodnictví a oblasti pediatrie. Začátek tohoto roku přinesl dvě významné události – ve Fakultní nemocnici Ostrava otevřeli nový Pavilon péče o matku a dítě, v Nemocnici Na Bulovce pak zahájilo provoz vůbec první Centrum porodní asistence v ČR. Těší nás, že stále více nemocnic vybavuje svá porodní oddělení lůžky AVE 2, místo na trhu si nachází také špičková gynekologická ordinace Gracie.

Velkým tématem ve zdravotnictví i pečovatelsství je mobilizace. Ve spolupráci s Americkou asociací sester v intenzivní péči jsme připravili unikátní čtyřstupňový program včasné mobilizace, ve kterém hrají důležitou roli speciální funkce našich lůžek.

V krátkosti se ještě ohlídneme za anketou Nemocnice ČR 2018, jejíž absolutní vítěz, Vojenská nemocnice Olomouc, získala od LINETu transportní lůžko Sprint 100. V neposlední řadě se musíme pochlubit úspěchem na Arab Health, největším veletrhu v regionu Středního východu a Afriky, kde se LINET představil ve velkém stylu.

Novinek najdete v Komfortu opravdu hodně. Přeji příjemné čtení.

Tomáš Kolář, LINET

Děkujeme za důvěru a přízeň

Spokojenost zákazníků je pro nás v LINETu na prvním místě a děláme pro ni maximum. Pomáhají nám také pravidelná hodnocení spokojenosti zákazníka pomocí speciální metody NPS. Net Promoter Score je celosvětově uznávaná metodika měření spokojenosti a loajality zákazníků. Výsledek v rozmezí 50–70 bodů je považován za skvělý a nad 70 bodů jako prvotřídní! Díky Vám, našim zákazníkům, jsme v roce 2018 dosáhli na neuvěřitelných 73 bodů! Děkujeme!

BÝT
PŘEDMĚTEM
TOUHY, NIKOLI
POUHÉ VOLBY

Obsah

Více čtete uvnitř časopisu

Nová Sentida 7-i

4

Chytré pečovatelské lůžko nabízí řadu vymožeností moderní nemocniční péče. Moderní technologie dohlížejí na bezpečí klientů a pomáhají ošetrovatelskému personálu.

ALZHEIMER HOME

6

Domovy ALZHEIMER HOME z.ú. nabízejí zdravotní i sociální péči pod jednou střechou a specializují se na komplexní péči o seniory a nemocné s Alzheimerovou chorobou. MUDr. Boris Šťastný, předseda správní rady ALZHEIMER HOME z.ú., poodhaluje plány růstu nejen v Praze, ale i v celé ČR.

Péče o matku a dítě

10

Pouhých několik týdnů od sebe dělilo dvě velké události. Začátkem ledna slavnostně otevřeli nový Pavilon péče o matku a dítě ve Fakultní nemocnici Ostrava a o necelý měsíc později zahájilo provoz první Centrum porodní asistence v Nemocnici na Bulovce.

LINET myslí i na dětské pacienty

12

Celé portfolio pediatrických lůžek, od novorozenců až po juniory, nabízí LINET ve svém portfoliu. Velká pozornost je věnována zejména bezpečí malých pacientů. Ostravské Dětské centrum Domeček získalo do svého provozu čtyři nová lůžka TOM 2.

Nová řada matrací Virtuoso

14

Špičkový antidekubitní systém je dostupný v několika modelových řadách. Nejmodernější technologie mohou pro své pacienty využívat nejen oddělení intenzivní péče, ale také standardní nemocniční oddělení, a dokonce i oblast dlouhodobé a ošetrovatelské péče.

Včasná mobilizace s LINETem

16

Správná a brzká mobilizace dokáže zlepšit zdravotní stav pacienta a urychlit jeho rekonvalescenci. Speciální funkce lůžek LINET, jako například laterální náklon, dokážou naplnit program rané mobilizace.

Kalendárium

SEMINÁŘ

4.-5. 4. 2019

Dvoudenní seminář pro ředitele pobytových služeb
Plzeň, ČR

KONFERENCE

16.-17. 5. 2019

Sociální služby nejen v Evropě
Mikulov, ČR

VELETRH

14.-17. 5. 2019

CMEF Spring 2019
Veletrh medicínské techniky
Šanghaj, Čína

Enormní zájem o problematiku hojení ran

Celoroční maraton kongresů a odborných konferencí odstartoval LINET 24. ledna 2019 v Pardubicích. V univerzitní aule si téměř tisícovka odborníků vyměnila poznatky z problematiky léčby ran, své zkušenosti přijeli představit i špičkoví odborníci z Velké Británie a Švýcarska. Na akci nemohl chybět LINET, který zde představil Eleganzu 5, špičkové lůžko pro intenzivní péči s laterálním náklonem, a zcela novou řadu aktivních antidekubitních matrací Virtuoso.

Seznamte se s novou Sentidou 7-i

Chytré designové pečovatelské lůžko, které nabízí řadu vymožeností moderní nemocniční péče, si rychle získalo srdce uživatelů. Sentida 7-i je doslova nabitá senzory, které dohlížejí na bezpečnost a pohodlí klientů a usnadňují práci ošetřovatelskému personálu.

Rodinu osvědčených pečovatelských lůžek Sentida doplnila moderní a designová Sentida 7-i nabízející technologie, které byly až doposud k dispozici pouze pro nemocniční lůžka. Nová generace Sentidy odráží potřeby trhu a narůstající trend zájmu o lůžka s nízkou nástupní výškou. Svým vybavením

i vzhledem nastavuje Sentida 7-i zcela nový standard inteligentní ošetřovatelské péče zaměřené na prevenci pádu, profylaxi dekubitů a mobilizaci.

Zatímco v nemocnicích moderní technologie zabudované v lůžkách zachraňují životy, v zařízeních pro seniory a v pečovatelské péči se zaměřují především na zlepšení

kvality života. „Starší lidé nejsou nemocní, mají pouze vzhledem k věku určité limity v pohybu nebo vykonávaných aktivitách,“ říká Carlos Bernal, vedoucí oddělení výzkumu a vývoje německé společnosti Wissner – Bosserhoff, člena LINET Group. „Chceme jim umožnit žít v domácí atmosféře s takovým technickým vybavením, které jim umožní být co nejvíce nezávislí. To je také důvod, proč naše produkty v tomto segmentu musí mít domácí útulný design se skrytě začleněnými komponenty, které lze využít v případě potřeby. Mobilita, snížení rizika pádu, prevence dekubitů, napojení na periferní zařízení

a software, to všechno jsou aktuální trendy v pečovatelsví, které Sentida 7-i beze zbytku naplňuje," dodává Carlos Bernal.

U Sentidy 7-i mají ošetřovatelé k dispozici sedmipalcovou dotykovou LCD obrazovku se snadným a intuitivním ovládáním. Stiskem jednoho tlačítka je možné nastavit například polohu kardiackého křesla, která pomáhá při problémech s dýcháním a je velmi komfortní pro klienta při čtení, jídle nebo sledování televize. Pro potřeby akutní péče je přednastavená též Trendelenburgova poloha. Lůžko je standardně vybaveno baterií a veškeré nouzové funkce lze aktivovat i v případě výpadku elektrického proudu. Sentida 7-i má v sobě

integrováný systém vážení, údaje o absolutní i relativní tělesné hmotnosti klienta jsou zaznamenávány v čase a lze je snadno zobrazit na dotykové LCD obrazovce.

Vstávání z lůžka umožňuje nejen sofistikovaný systém postranic, ale také unikátní patentovaná technologie Mobi-Lift®. Mobilizační madlo poskytuje oporu při vstávání a klient si může sám ovládat výšku lůžka. Klienti určitě ocení zabudované led světélko přímo v ručním ovladači, svítlnu mají tak vždy pohodlně po ruce. Pod lůžkem se automaticky zapíná další led světlo v případě, že klient lůžko opouští, takže se pak snadno orientuje ve tmě a bezpečně se vrátí zpět. Přítomnost klienta na lůžku

hlídá bed exit alarm s nastavitelnou délkou prodlevy časovače pro přivolání sestry. Díky čidlu vlhkosti pomáhá Sentida 7-i v prevenci vzniku dekubitů, veškeré povrchy lůžka lze snadno vyjmout a vyčistit.

Bezpečí a pohodlí je zkrátka u Sentidy 7-i na prvním místě. Tak je tomu i v případě 3-stop technologie, kdy lze díky jedinému stisku tlačítka na ošetřovatelském ovladači nastavit lůžko do jedné ze tří naprogramovaných poloh – pro bezpečný spánek, pohodlnou mobilizaci a optimální ošetřování. Lůžko je také možné nastavit do tří různých délek bez použití nástrojů. Sentida 7-i je opravdu chytré řešení pro moderní ošetřovatelskou péči.

SafeLift®

Revoluce v ovládání pečovatelských lůžek

Ovladač SafeLift® je doslova technologický a designový zázrak. Pracuje na principu vysílání rádiových signálů, ke svému provozu nepotřebuje žádné baterie ani napájecí kabely. Snadno ho každý připojí na postranice SafeFree® bez použití nářadí, a navíc přesně podle potřeb konkrétního uživatele.

Ovladačem lze velmi jednoduše nastavit výšku lůžka a náklon zádového dílu, což usnadňuje bezpečnou, nezávislou a intuitivní mobilizaci. Zvládne to opravdu každý, protože SafeLift® má díky vynikající ergonomii a výrazným

tlačítkům s automatickým osvětlením velmi snadné ovládání. Ovladač je robustní a stabilní, takže jej mohou klienti využít i jako podporu při vstávání a návratu na lůžko.

Díky skvělému designu a unikátnímu technickému řešení získal SafeLift® již krátce po svém uvedení na trh kromě německé ceny za design také vysoce prestižní ocenění IF Design Award. Porota nezávislých odborníků z celého světa ocenila inovativní koncept SafeLift® mezi více než šesti tisíci dalšími produkty.

ALZHEIMER HOME

Zdravotní i sociální péče pod jednou střechou

Ústav ALZHEIMER HOME z.ú. provozuje aktuálně 420 lůžek v pobytových zařízeních sociálních služeb – domovech se zvláštním režimem, celkem v 5 zařízeních v Praze a blízkém okolí. Jako poslední přibyla na podzim loňského roku do rodiny Alzheimer Home moderní zařízení v pražských Modřanech s kapacitou 146 lůžek a malý kompaktní domov v Pitkovicích s kapacitou 52 lůžek. Ambice však mají v Alzheimer Home mnohem větší.

„**N**aše spojení s nadnárodní skupinou Penta v polovině minulého roku je předzvěstí expanze do dalších regionů. Aktuálně plánujeme otevření několika dalších zařízení nejen v Praze, ale i v celé ČR. Naším cílem je během 5 let dosáhnout několikanásobně vyšší kapacity, do budoucna se nebráníme ani úvahám o expanzi do zahraničí, zejména v oblasti střední a východní Evropy,“ poddhaluje plány růstu MUDr. Boris Šťastný, MBA, předseda správní

rady ALZHEIMER HOME z.ú. O zájem ze strany veřejnosti rozhodně není nouze, domovy, které jsou otevřené déle než rok, jsou plně obsazené. „Pokud otevíráme nové zařízení, obsazujeme je postupně z důvodu zachování kvality péče, máme přesnou metodiku na zaškolení personálu a implementaci našich standardů,“ vysvětluje Boris Šťastný.

Domovy Alzheimer Home se specializují na komplexní péči o seniory a nemocné s Alzheimerovou chorobou,

zdravotních a sociálních služeb. „Zatímco v některých pobytových zařízeních sociálních služeb vidí lékaře jednou za dva týdny, nebo dokonce za měsíc, u nás jsou týmy lékařů v našich zařízeních prakticky denně. To nám umožňuje velmi úzkou spolupráci mezi ošetrovatelským personálem a týmem všeobecných praktických lékařů, ale i s ambulantními specialisty, jako jsou například psychiatři, neurologové, kardiologové či fyzioterapeuti,“ uvádí Boris Šťastný. S výjimkou akutních stavů je o zdravotní péči klientů postaráno přímo v domově, není tedy nutné je v naprosté většině případů transportovat na kliniky. „Tímto způsobem se snažíme přispívat nejen ke komfortu našich klientů, ale i k finanční efektivitě poskytování zdravotních služeb pro celý systém. Za normálních okolností by mnoho takových klientů bylo odkázáno na pobyt

Parkinsonovou chorobou a dalšími neurodegenerativními onemocněními. Základ péče zde postavili na velmi úzkém a nadstandardním propojení

v psychiatrických zařízeních či na neurologických odděleních atd. Nám se daří pro ně zajistit pobyt v přirozeném domácím prostředí v kombinaci se špič-

kovou zdravotní péčí,“ popisuje Boris Šťastný, v čem je podle jeho názoru přístup Alzheimer Home unikátní.

MODERNÍ TECHNOLOGIE ŠETŘÍ NÁKLADY

Nový ALZHEIMER HOME v pražských Modřanech je doslova prošpikovaný moderními technologiemi. Dům používá inteligentní řízení provozu, vytápění zajišťuje šest tepelných čerpadel, systém filtrace vzduchu v jednom z podlaží umožňuje bezpečný pobyt i pro alergiky a astmatiky. Na splachování zde využívají filtrovanou dešťovou vodu, zdi jsou ošetřeny speciálním nano nástřikem pohlcujícím pachy, dávkování pracích prášků ale i saponátů pro úklid

řídí počítač. Chytrá řešení vstupují i do lékařské péče.

Domovy ALZHEIMER HOME

nejsou izolovanými ostrovy uprostřed města. Ideální propojení s okolím přinášejí kavárny a restaurace RESTAURANT CAFE, které jsou součástí některých zařízení. Zde se klienti mohou bez bariér setkávat se svými rodinami, ale i s lidmi, kteří restaurace navštěvují kvůli vyhlášené domácí kuchyni. Všechny restaurace s kavárnami jsou totiž otevřené veřejnosti bez omezení, přes poledne nabízejí polední menu za zvýhodněné ceny. Rodiny s dětmi uvítají dětské koutky či venkovní hřiště, domácí mazlíčci jsou zde vítáni. Jedná se opět o další z efektivních řešení, gastro provoz restaurací zajišťuje rovněž stravu pro klienty ALZHEIMER HOME, která musí být velmi pestrá a vyhovovat veškerým zdravotním omezením..

„Máme rozsáhlý informační systém, který vše propoju-

je. Lékaři i pečovatelé jsou vybaveni tablety a chytrými telefony s přímou komunikací v týmech, lékaři mají vzdálený přístup do zdravotní dokumentace klientů, samozřejmostí je stoprocentní digitalizace všech lékařských zpráv při zachování veškerých povinností souvisejících s ochranou osobních údajů,“ prozrazuje část firemního know-how Boris Šťastný. Inteligentní stavby jsou podle něj trendem, kterým je třeba se v budoucnu ubírat. „Inteligentní pobytová zařízení jsou ve svém provozu efektivnější, šetří náklady, ale také pomáhají ošetrovatelskému personálu a přispívají k bezpečí klientů,“ je přesvědčený předseda správní rady ALZHEIMER HOME z.ú.

S LINETem na to jdeme chytře

Dlouhodobou spoluprací s LINETem, technologickou vyspělost výrobků a vysokou řemeslnou kvalitou dílenského zpracování oceňuje MUDr. Boris Šťastný, MBA, předseda správní rady ALZHEIMER HOME z.ú. Zeptali jsme se, jak moderní technologie podle jeho názoru pomáhají v pečovatelské

Proč jste se rozhodli při vybavení vašich domovů pro spolupráci s LINETem?

Oceňuji, že se LINET rozhodl působit nejen v segmentu zdravotnických lůžek, ale také lůžek ošetrovatelských. Měli jsme také možnost vyzkoušet novinku, lůžko Sentida 7-i a s trochou nadsázky mohu říci, že toto lůžko je chytřejší než dům. V některém z nových zařízení budeme již při jeho projektování myslet na to, že je vybavíme lůžky Sentida. Je strašně důležité být o krok napřed.

Moderní technologie mají tedy podle Vás budoucnost?

Celý segment smart produktů ovlivňuje čím dál více naše životy. Zasahuje

do naší komunikace, ovládání automobilů, domácností, trávení volného času, ale i do zdravotní a sociální péče. To, že LINET je schopen implementovat moderní technologie do svých produktů, je správný trend. Tomuto trendu se snažíme přizpůsobit i my. Na co se chceme ve spolupráci s LINETem zaměřit, je inteligenci jejich výrobku propojit i s inteligencí budovy. Lůžko by mělo splynout s prostředím.

Můžete uvést konkrétní příklad?

Pro příklad nemusíme chodit daleko, vezměme si základní provozní věci, jako jsou osvětlení, větrání či vytápění. Klienti, o které pečujeme, jsou v naprosté většině případů dezorientováni místem a časem. Nedokážou používat běžné ovladače, vypínače

či zastínění a žaluzie. Když v noci vstanou z postele, nenajdou vypínač tak snadno jako my, hrozí riziko pádu a zranění. Pokud se tedy klient v noci posadí, bude lůžko propojeno se systémem osvětlení a dokáže například rozsvítit cestu na toaletu. Podle polohy lůžka a intenzity slunečního svitu se může automaticky regulovat zastínění pokoje. Další příklad: Sentida má vynikající funkci vážení. Opět je ale třeba nastavit procesy tak, aby lůžko dokázalo tuto informaci odeslat do správné databáze, kde bude vyhodnocena. A taktobych mohl pokračovat ještě dlouho. Stručně řečeno, chytré technologie nejen pomáhají personálu i klientům, ale navíc, a to je také velmi důležité, významnou měrou šetří náklady na provoz celého zařízení.

Užitečný pomocník

Evakuační podložka

Říká se: těžko na cvičišti, lehko na bojišti. V případě požárních cvičení v domovech se zvláštním režimem to platí dvojnásob. V žateckém zařízení pro seniory organizují požární cvičení pravidelně a jejich důležitost rozhodně nepodceňují. Na dvoře se trénuje hašení ohně, po objektu se pohybuje jednotka profesionálních hasičů a za běžného provozu nacvičují evakuaci klientů pomocí velmi účinného nástroje – evakuační podložky.

Evakuační plachta funguje na jednoduchém principu. Je upevněná pod matrací na lůžku a v případě nebezpečné situace lze snadno pomocí popruhů podložku včetně matrace i se zabezpečeným klientem stáhnout z lůžka a pokračovat v evakuaci. Evakuační podložky mají nosnost až 200 kg a s jejich pomocí je možné překonat schody i překážky. Evakuaci pomocí podložky je schopen zvládnout každý člen ošetrovatelského personálu již po krátkém zaškolení. Podložka je samozřejmě nehořlavá, velmi odolná a v běžném provozu prakticky nezničitelná.

„Evakuační podložky jsme si vyzkoušeli poprvé zde v Domově seniorů v Žatci a s výsledkem testu jsem nadmíru spokojen,“ pochvaloval si cvičení Miroslav Jandík, velitel žateckého profesionálního hasičského záchranného sboru. „Je až k nevíře, jak je taková jednoduchá pomůcka účinná. Výrazně nám urychlí práci a tím také celý průběh evakuace v případě skutečného ohrožení. Zatímco při evakuaci pomocí našich klasických nosítek musím na jednoho pacienta vyčlenit čtyři muže, záchranu pomocí evakuační podložky bez problémů a mnohem rychleji zvládne jeden člověk,“

shrnuje hlavní výhody použití podložek Miroslav Jandík. Skutečně, v podání profesionálů trvá evakuace klienta z prvního patra včetně bezpečného upevnění na matraci méně než minutu. Domov Seniorů v Žatci je navíc veliký a členitý, zejména v nočních hodinách by evakuace byla velmi komplikovaná. „V takových případech se hraje doslova o vteřiny, které rozhodují o záchraně lidských životů. Evakuační podložky dokážou ušetřit i minuty, proto pokládám za velmi užitečné, že kromě nás hasičů si zde v domově trénuje práci s nimi také ošetrovatelský personál,“ dodává na závěr požárního cvičení velitel hasičů.

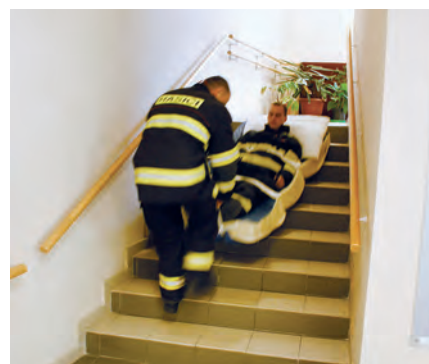
V ŽATCI JE O SENIORY DOBRĚ POSTARÁNO

Po 2. světové válce byl v Žatci založen Domov důchodců v bývalém kapucinském klášteře. Zpočátku zde péči zajišťovaly řádové sestry římskokatolické církve, postupem doby je nahradil zdravotní personál. V 80. letech minulého století byli obyvatelé Domova důchodců přestěhováni do nedalekých 4 navzájem propojených budov, jejichž historie sahá do 50. let 19. století. V domech bydleli původně bohatí obchodníci s chmelem, zbývající budovy sloužily jako sušárna chmele a hospodářské stavení. Postupně byly domy rekonstruovány až do dnešní moderní podoby, na místě někdejší sušárny chmele vyrostla kaple, kde se konají pravidelné bohoslužby.

„V současné době provozujeme Domov se zvláštním režimem s kapacitou 46 lůžek, dalších 83 lůžek máme k dispozici v Domově pro seniory,“ říká ředitel Mgr. Petr Antoni, který stojí v čele městské příspěvkové organizace Domov pro seniory a Pečovatelství již téměř 5 let. Služby obou domovů doplňuje celkem 16 terénních pracovníků, kteří dojíždějí i do blízkého okolí. Navíc město provozuje dva pečovatelské domovy s celkem 170 byty. Podle ředitele Antonieho se tak v Žatci daří uspokojovat poptávku související se stárnutím populace, město demografické trendy rozhodně nepodcenilo.

Jak Domov se zvláštním režimem, tak i Domov pro seniory pořádají pro své klienty celou řadu aktivit. „Máme velmi širokou a pestrou nabídku akcí, které pořádáme přímo u nás, ale snažíme se co nejvíce otevřít okolí a zapojit se také do aktivit města,“ vysvětluje Petr Antoni. Každý den zde probíhá setkání klientů ve společenském klubu, velké oblibě se těší kurzy bubnování, v domově pořádají pravidelné videokavárny či zahradní slavnosti. S klienty vyrážejí ale i za brány domova. Docházejí na divadelní představení a letos budou pořádat jubilejní 10. ročník reprezentačního plesu domova. „Loňský ples měl veliký úspěch. Z našeho domova se vydalo si zatančit 21 klientů a jedenáct z nich doprovodili i jejich rodinní příslušníci. Měli jsme plný sál, byla to moc pěkná akce,“ usmívá se Petr Antoni. Naopak z města a jeho okolí docházejí lidé do domova na pravidelné bohoslužby. „Jednou týdně sem přijíždí farář z nedalekých Liběšic, je zde velmi oblíbený a k nám na jeho mše docházejí lidé i z okolních vesnic,“ neskrývá radost ředitel domova.

V loňském roce zde zahájili obměnu lůžkového fondu. Dosluhující lůžka nahradila nová, moderní s elektrickým polohováním. Cílem ředitele Antoniho je dokončit výměnu v průběhu letošního a příštího roku. Se společností LINET spolupracuje žatecký Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem i při pravidelném proškolení našeho personálu. „S pečovatelskými lůžky je to jako s mobily nebo s auty. Neustále se vyvíjejí a jdou dopředu svojí kvalitou a funkcemi. Bez pravidelného školení na všechny novinky se už neobejdeme. Letos jsme se zaměřili na procvičení a zvládnutí mobilizačních funkcí, které lůžka od LINETu nabízejí. Opakování je matka moudrosti a sami ošetřovatelky se mnohdy diví, jak si mohou při správném využití všech funkcí usnadnit práci,“ shrnuje své poznatky ředitel Petr Antoni.

AVE 2 pro všechny fáze porodu

Nové porodní lůžko v praxi

Pouhých několik týdnů od sebe dělilo dvě významné události v oboru gynekologie a porodnictví. Ve čtvrtek 10. ledna slavnostně otevřeli nový Pavilon péče o matku a dítě ve Fakultní nemocnici Ostrava a o necelý měsíc později, 8. února, zahájilo provoz první Centrum porodní asistence v Nemocnici na Bulovce.

Stále více rodiček si vybírá porodnici podle spektra služeb, které zařízení nabízí. Porodnice v Česku tak musí reagovat na rostoucí evropský trend poptávky po respektujícím porodnictví, zvýšeném soukromí a komfortu rodičky i doprovodu při porodu, samozřejmě při zachování prvotřídní lékařské péče. Kvalitní služby dnes nabízejí jak porodnice ve velkých nemocnicích, kde provádějí několik tisícovek porodů ročně, tak i menší zařízení, kde si naopak zakládají na „rodinné atmosféře“.

PRVNÍ CENTRUM PORODNÍ ASISTENCE V ČR

První Centrum porodní asistence (CPA)

v České republice vzniklo na Gynekologicko-porodnické klinice 1. LF UK, Nemocnice Na Bulovce (NNB) a Neonatologickém oddělení NNB. CPA nabízí respekt k přání budoucí matky – příjemné prostředí při zachování vysoké odbornosti a bezpečí. V CPA porody probíhají pouze

pod vedením porodní asistentky. O jednu rodičku se stará vždy jedna porodní asistentka, která vede i předporodní péči a příjem k porodu. Zároveň jsou definována jasná kritéria komplikací porodu, kdy je přivolán okamžitě dostupný lékař. Díky umístění přímo v prostorách porodního sálu je pro matku i novorozence zajištěna možnost ihned vyřešit případné nepředvídatelné komplikace a kritické stavy novorozence, aby na konci bylo spokojeně a zdravě miminko.

„Jedná se o pilotní projekt, který vznikl na základě požadavku Ministerstva zdravotnictví. Nemocnice Na Bulovce již v minulosti zavedla koncept minimální separace při a po porodu, tzv. trvalý kontakt maminky a dítěte. Jsme připraveni dále rozšiřovat své služby podle společenské poptávky při současném zachování vysoké odbornosti a bezpečí,“ vysvětluje prof. MUDr. Michal Zikán, Ph.D., přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce.

V Nemocnici Na Bulovce tak bude mít rodička nově na výběr. Buď zvolí klasický porod s lékařem, nebo pouze s porodní asistentkou. Péče CPA bude rodičkám nabízena při první návštěvě v porodnici, ve 36. týdnu těhotenství. V CPA je nyní aktivně zapojeno sedm porodních asistentek a tým se bude dále rozšiřovat. „Naším cílem je také vytvořit centrum pro vzdělávání porodních asistentek,“ dodává Zikán.

Centrum porodní asistence čeká v nejbližším roce další rozvoj. V první fázi, tedy od otevření v únoru 2019, budou porody v CPA vedeny na porodních sálech pouze s porodní asistentkou. Miminko zůstane po porodu s matkou, praktikován bude takzvaný bonding a minimální separace. Je zde také možnost trvalé přítomnosti otce i doprovázející osoby. Druhá fáze odstartuje na podzim 2019. Porody v CPA se přesunou z porodního sálu do dvou nově vzniklých porodních pokojů. Ve třetí fázi se CPA v Nemocnici Na Bulovce rozroste o další čtyři apartmány, výukové zázemí a prostory pro předporodní kurzy.

PÉČE O MATKU A DÍTĚ V OSTRAVĚ POD JEDNOU STŘECHOU

Fakultní nemocnice Ostrava slavnostně otevřela ve čtvrtek 10. ledna nový Pavilon péče o matku a dítě. Je propojený s Gynekologicko-porodnickou klinikou FNO a jeho součástí jsou i zcela nové prostory Oddělení neonatologie. Nový pavilon umožní sjednocení všech pracovišť Gynekologicko – porodnické kliniky pod jednu střechu a tím ubudou mnohdy komplikované převozy. Především dojde také k rozšíření celého perinatologického centra. Klinika je vybavena nejmodernějším přístrojovým vybavením, na které nemocnice v rámci podpory českých perinatologických a onkogynekologických center získala z evropských fondů téměř 150 milionů korun. „Porodní sál je kompletně vybaven špičkovým monitorovacím systémem, zcela nové přístrojové vybavení máme i na JIP. Onkogynekologové budou nově pracovat s moderní laparoskopickou soustavou s velmi vysokým rozlišením i s novými technologiemi umožňujícími kvalitnější zobrazování uzlin. Zcela nový bude i onkogynekologický stacionář pro pacientky podstupující chemoterapii. Vše, o čem hovořím, výrazně zkvalitní léčebnou péči,“ popisuje jednotlivá pozitiva doc. MUDr. Ondřej Šimetka, Ph.D., MBA, přednosta Gynekologicko-porodnické kliniky FNO.

Zásadní posun spatřuje docent Šimetka v tom, že díky novému pavilonu vznikne v prostorách současného oddělení patologických novorozenců stanice pro ženy s rizikovým a patologickým těhotenstvím. Přibudou nadstandardní pokoje a pokoje pro ženy po císařském řezu. Ty dříve musely být kvůli nedostatku lůžek často umístěny na JIP, takže byly odděleny od dítěte i partnera. „Ze strany rodiček je to velice

vítaná služba, protože díky tomu neprijdou o nejhezčí první okamžiky po porodu,“ vysvětluje docent Šimetka a dodává, že díky přístavbě může klinika rozšířit i počet ambulancí. Zkrátí se tak objednávací lhůty a nová vyšetřovací gynekologická křesla GRACIE nabídnou pacientkám při vyšetření mnohem větší komfort.

MODERNÍ PORODNÍ BOXY V BENEŠOVĚ

Po šestnácti letech se dočkaly v průběhu loňského roku komplexní rekonstrukce porodní boxy v benešovské Nemocnici Rudolfa a Stefanie. Boxy jsou vybavené moderními porodními lůžky AVE 2, která poskytují nastávajícím maminkám maximální komfort a bezpečí. Každý ze tří modernizovaných boxů je laděný do jiné barevné kombinace, k modré a oranžové přibyla i žlutá.

„Nová lůžka jsou snadno obslužná a velice snadno se s nimi manipuluje. Můžeme rodičku napolohovat do pozice, která je jí příjemná. Také v případě komplikací dokáže personál velmi rychle lůžko přizpůsobit tak, aby vyhovovalo nenadálé situaci,“ shrnuje své dosavadní zkušenosti s porodním lůžkem AVE 2 lékařka benešovské porodnice MUDr. Kateřina Hlaváčková. V Nemocnici Rudolfa a Stefanie pracuje už 12 let a rekonstrukci porodních boxů včetně rozvodů medicinálních plynů, výměny podlah, nábytku i přístrojů rozhodně přivítala. Nové prostředí poskytuje dostatek soukromí a kvalitní vybavení včetně moderních porodních lůžek od LINETu umožní poskytovat maximálně bezpečnou péči v souladu s posledními trendy jak nastávajícím maminkám, tak i nejmenším pacientům.

„Chceme, aby naše porodnice byla v očích veřejnosti vnímána jako rodinná porodnice, kde se snažíme maminkám vyjít

maximálně vstříc. Ročně zde přivedeme na svět průměrně tisíc dětí, u každého porodu přihlížíme k individuálním potřebám rodičky a respektujeme trendy moderního porodnictví. Bonding je u nás samozřejmostí, celá rodina může zůstat dvě hodiny po porodu v porodním boxu s maximální podporou bondingu a nastartováním deseti kroků k úspěšnému kojení,“ shrnuje přednosti benešovské porodnice MUDr. Hlaváčková.

Ave 2: pro všechny porodní fáze

Ave 2: praktický pomocník pro personál

Gynekologická ordinace Gracie

Gracie: integrovaný kolposkop

LINET myslí i na dětské pacienty

LINET nabízí nejen sofistikovaná lůžka pro intenzivní a standardní péči, ale také portfolio pediatrických lůžek, od novorozenců až po juniory. Velká pozornost je u těchto lůžek věnována zejména bezpečí malých pacientů, zároveň jsou však lůžka schopná nabídnout také sofistikované funkce.

PRO NEJMENŠÍ

Až z pěti barevných variant si mohou vybrat maminky postýlku MiMi,

kteřá poskytuje miminku 100% bezpečí a usnadňuje maminkám i zdravotnickému personálu péči o novorozence. Postýlka je

pojízdná a velmi snadno se s ní manipuluje, bezpečný transport zajišťují čtyři individuálně brzděná kolečka. Výšku postýlky lze snadno seřídit pomocí plynové pružiny, nastavitelný náklon u MiMi pomáhá v případě zhoršené průchodnosti dýchacích cest při onemocnění. Vanička je vyrobena z průhledného plastu, takže maminky mají miminko stále na očích. Postýlka, vanička i matrace se mohou bez problémů omývat a čistit. Lůžko MiMi je určené pro děti až do hmotnosti 15 kg.

MEDVÍDEK TOM PRO DĚTSKÝ ÚSMĚV

Malým pacientům předškolního věku je přizpůsobené designové, elektricky polohovatelné lůžko Tom2, jež je zároveň vybaveno sofistikovanými funkcemi a může být použito v oblasti intenzivní péče. Silnou stránkou lůžka TOM 2 je bezpečnost a také výborný, ničím neomezený přístup personálu k malému pacientovi. Jedním z nejvýraznějších prvků Tom2 je sloupcová konstrukce, která umožňuje výškové nastavení celého lůžka. Sloupy zajišťují dokonalou stabilitu, vynikající čistitelnost a neomezený přístup ke všem částem lůžka. Samostatnou kapitolou lůžka Tom 2 je jeho jedinečný designový koncept s medvídkem Tomem. „Věříme, že kombinace unikátního, maximálně funkčního lůžka s atraktivním designem ve spojení s pohádkovým příběhem pobyt v nemocnici dětem

Novorozenecká postýlka MiMi

Dětské lůžko TOM 2

Eleganza Smart Junior

zpříjemní,“ uvádí Michaela Domerecká, brand manažerka LINETu. S medvídkem Tomem LINET rozpoutal doslova medvědí mánii, medvídek v pruhovaném tričku s přátelským výrazem, čereveným nosem a rošťáckým úsměvem sklízí úspěchy u dětí i u zdravotnického personálu.

JUNIOŘI

Pediatrické portfolio lůžek LINET uzavírá Eleganza Smart Junior vyvinuté pro pacienty ve věku 4–15 let, jeho rozměry jsou přizpůsobeny ergonomii dětské postavy. Lůžko lze elektricky nastavit a díky čtyřdílné ložné ploše polohovat do různých pozic. Plně elektrické ovládání tak odstraňuje fyzickou námahu personálu. Maximální bezpečí dětských pacientů hlídají postranice Eleganzы Smart Junior, které mají oproti běžnému lůžku menší mezery mezi příčkami a nevytvářejí žádnou mezeru. Inovací prošel dekor čel lůžka, moderní a příjemný design včetně barevného provedení působí pozitivně na malé pacienty i jejich rodiče.

Pro dospělé i dětské pacienty je určená Eleganza 2 Junior KIT. Toto lůžko může být použité pro pacienty od 90 do 120 cm a má všechny atributy moderních lůžek z LINETu – sloupovou konstrukci s elektrickým zdvihovým mechanismem, bezpečné postranice, polohovatelnou ložnou plochu a další sofistikované funkce.

Eleganza 2 Junior KIT

Medvídek TOM už má svůj Domeček

Na rozdíl od skutečných medvědů náš medvídek TOM s sebou přináší jenom radost. Do ostravského Dětského centra Domeček přivezl kromě svých menších plyšových kamarádů také čtyři dětská lůžka TOM 2, kterých se už zde nemohli dočkat. Dětské centrum Domeček s kapacitou 24 lůžek poskytuje zdravotní služby a zaopatření dětem do tří let, které nemohou z nejrůznějších důvodů vyrůstat v domácím prostředí. Kromě toho zde mají k dispozici dalších 16 lůžek pro děti vyžadující okamžitou pomoc či ochranu. V Domečku navazují na téměř stoletou tradici, první Útulek pro matky a kojence vznikl ve Slezské Ostravě už v roce 1923. V současné době je Dětské centrum Domeček příspěvkovou organizací Statutárního města Ostrava a provozuje také ambulanci praktického lékaře pro děti a dorost a rehabilitační ambulanci.

„Tomík, jak tomuto lůžku u nás říkáme, nám do Domečku skvěle zapadl,“ uvádí hlavní sestra dětského centra Bc. Blanka Štědroňová. Čisté linie, moderní materiály a svěží barvy působí příjemně a důvěryhodně, hliníkové a plastové části lůžka jsou doplněny barevnými detaily v modré nebo zelené barvě. TOM 2 je plně elektricky polohovatelný, díky svým možnostem unikátního výškového nastavení poskytuje lůžko bezpečný pobyt pro malé pacienty i ergonomické provádění ošetřovatelských úkonů. Úplný přístup k pacientovi umožňují plně odnímatelná čela s originálním magnetickým zajištěním. V lůžku TOM 2 se snoubí funkčnost, ergonomie a design. „Všichni bez rozdílu věku si v Domečku užívají všech výhod, které první „opravdu“ dětské lůžko TOM 2 poskytuje. A velký plyšový medvěd TOM vyvolal na celém patře doslova pozdvižení,“ usmívá se Blanka Štědroňová.

Nová řada aktivních matrací Virtuoso

Název antidekubitního systému Virtuoso je známý v mnoha zdravotnických zařízeních, a to zejména na jednotkách intenzivní péče. Tato špičková matrace prošla v loňském roce inovací a dostala novou výbavu i design. Co je nejpodstatnější? Je teď dostupná v několika modelových řadách, takže tento systém pracující s nejmodernější technologií mohou pro své pacienty využívat také standardní nemocniční oddělení a dokonce i oblast dlouhodobé péče.

Antidekubitní matrace Virtuoso byla vyvinuta pro pacienty s vysokým rizikem vzniku dekubitů. Pracuje na principu vytváření tzv. nulového tlaku, jehož klinické účinky byly prokázány řadou studií. „Moderní a účinnou technologii 3 cel jsme zachovali, ale vytvořili jsme nový modulární systém, takže jednotlivé varianty matrace jsou vhodné a dostupné pro široké spektrum nemocniční i dlouhodobé

péče,“ vysvětlila brand manažerka LINET Michaela Domerecká. Všechny modely dokážou díky inovativní konstrukci střídavě odstraňovat tlak, liší se však složením jednotlivých vrstev a přidáním funkcí.

MIKROKLIMA A DALŠÍ VYMOŽENOSTI

Funkce regulace vlhkosti pomáhá chránit pokožku pacienta pomocí cirkulace vzduchu. Přispívá k udržení přirozené

termoregulace a redukuje tak riziko vzniku dekubitů.

Všechny varianty matrace je možné podle aktuální potřeby nastavit do 4 různých módů. Alternující mód je jedním z neúčinnějších terapeutických režimů určený hlavně pro pacienty v bezvědomí. Statický mód poskytuje pevnou a stabilní podporu pro pacienta během ošetrovatelských procedur. Po 30 minutách se automaticky přepne do předcházejícího reži-

mu. Mód s konstantně nízkým tlakem automaticky udržuje vybranou hodnotu tlaku bez ohledu na změnu pacientovy polohy. Transportní mód umožňuje převoz pacienta na lůžku.

24hodinovou prevencí dekubitů umožňuje použití sedáku s alternujícím tlakem, který využívá stejnou ovládací jednotku jako matrace. Kompresor automaticky mění režim sedáku v okamžiku jeho připojení, není nutné manuální nastavování.

Stačí si vybrat

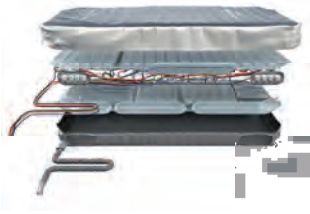
Antidekubitní systém Virtuoso je nabízen v celkem 6 variantách.

Intenzivní péče

VIRTUOSO PRO

VIRTUOSO Head & Heel Zoner

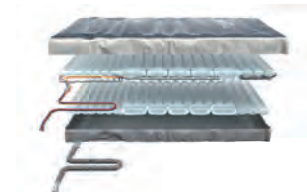

Virtuoso PRO je určeno pro velmi specifické skupiny pacientů v kritickém stavu vyžadujícím například uložení do pronační polohy. Obsahuje 20 samostatně alternujících cel, takže systém je možné nastavit zcela podle individuálních potřeb pacienta. Virtuoso Head & Heel Zoner je vhodné jako podpora běžně prováděných výkonů na ARU, např. punkční tracheostomie.

Standardní oddělení

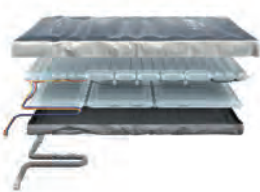
VIRTUOSO

Air + Alternating Air Base

VIRTUOSO

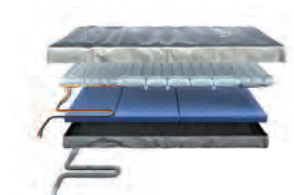
Air + Static Air Base

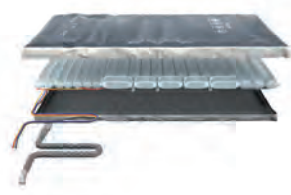
Oba alternující modely Virtuoso jsou vhodné pro pacienty na standardních odděleních nemocnic. Virtuoso Air + Alternating Air Base má dvě alternující vzduchové vrstvy a nabízí efektivní prevenci a léčbu dekubitů. Model Virtuoso Air + Static Air Base kombinuje alternující a statickou vzduchovou vrstvu.

Dlouhodobá péče

VIRTUOSO Air + Foam Base

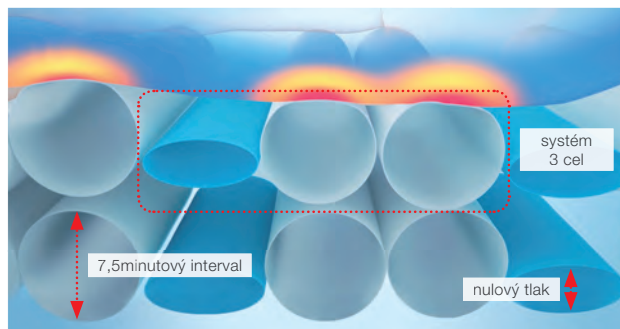
VIRTUOSO Overlay

Tyto modely jsou určeny pro částečně nebo zcela imobilní klienty v ošetrovatelské oblasti. Virtuoso Air + Foam Base má horní vrstvu s alternující sekci pod tělem a nohama. Spodní vrstvu tvoří pěnová matrace. Virtuoso Overlay se umísťuje na stávající pěnovou matraci.

Co je to nulový tlak

Systém Virtuoso pracuje na principu 3 spojených cel a střídání nulového tlaku, což maximalizuje prevenci vzniku dekubitů a zefektivňuje terapii hojení ran. Dvě cely jsou nafouknuty a nad třetí, vyfouknutou dochází k úplnému odstranění tlaku. Cely alternují v 7,5minutovém intervalu, což je podle klinických studií hodnota, která plně respektuje potřebu přirozeného pohybu lidského těla.

Výsledkem je, že hmotnost pacienta je rozložena na dvou třetinách povrchu matrace a jedna třetina není vystavena žádnému tlaku. Dynamicky se tedy chová jen jedna třetina povrchu (nafukování/vyfukování), díky čemuž dochází k maximálnímu uvolnění od působení tlaku. Zároveň však matrace stále nabízí optimální stabilní podporu těla.

Ovládací jednotka pro všechny modely!

Design kompresoru respektuje požadavky na snadnou manipulaci a ergonomii. Jednoduše se přenáší a připevňuje k lůžku a unikátní připojení vzduchového konektoru je snadno dostupné a ovladatelné. Díky ovládacímu panelu s jednoznačnými grafickými symboly je obsluha snadno zapamatovatelná a intuitivní.

Mobilizace v praxi

Program včasné mobilizace s LINETem

Včasná mobilizace byla, je a bude tématem, které zajímá všechna zdravotnická zařízení. Není se čemu divit, protože správná a brzká mobilizace pomáhá zlepšit zdravotní stav pacienta a urychlit jeho rekonvalescenci, usnadňuje namáhavou práci zdravotnickému personálu a v neposlední řadě šetří náklady pro nemocnici. LINET nemohl zůstat vůči této výzvě chladný!

Pro speciální koncepci včasné mobilizace se klinický tým LINET inspiroval u ACCNA (Americká asociace sester v intenzivní péči) a vyvinul čtyřstupňový program pro včasnou mobilizaci na jednotkách intenzivní péče. „Program koresponduje s celosvětovými standardy v intenzivní péči. Ukazujeme, jak speciální funkce našich lůžek dokážou naplnit náročný program včasné mobilizace,“ uvedla brand manažerka LINET Jarmila Vindušková. LINET využívá tyto čtyři stupně a každým z nich vylepšuje speciální vlastností produktů intenzivní péče, jako je např. laterální náklon a mobilizační koncept Mobi-Lift®.

STUPEŇ 1: V prvním stadiu, kdy jsou pacienti v kritickém stavu a jsou ohroženi závažnými komplikacemi, nabízí lůžko řadu šetrných, ale vysoce efektivních funkcí. Laterální náklon jako unikátní funkce LINETu pomáhá urychlit rekonvalescenci. Mikropolohování dokáže naklánět lůžko o 1–5 stupňů u pacientů, kteří na jakoukoliv manipulaci reagují velmi senzitivně. Automatická laterální terapie se dá zase využít u pacientů nestabilních a s vyšším rizikem ventilátorové pneumonie. Terapie se nastaví individuálně a funguje automaticky a doporučuje se u pacientů, u nichž se předpokládá, že

budou mechanicky ventilováni více než 24 hodin, a také jako podpora terapie již vzniklých respiračních komplikací. Jako prevence vzniku dekubitů a rovněž plicních komplikací se doporučuje využívat polohu zádového dílu 30 stupňů, kterou sestra nastaví stiskem jednoho tlačítka.

STUPEŇ 2: Svalová atrofie je jedna z nejčastějších komplikací kriticky nemocných pacientů. Další stupeň proto podporuje aktivaci pacienta a zvyšování jeho svalové síly. V anti-Trendelenburgově poloze je pacient schopen pomoci vlastní váhy pro-

vádět nácvič zatěžování dolních končetin. Podpora nohou mu dává potřebnou jistotu a aktivuje svalstvo. Poloha zádového dílu ve 45 stupních je užitečná pro pacienty s respiračními komplikacemi a poloha ortopnoického křesla se využívá ke snížení poruch hemodynamiky a svalové slabosti způsobené imobilitou pacienta. Je nastavitelná jedním tlačítkem.

STUPEŇ 3: Důležitou součástí mobilizace je sezení na kraji lůžka. Přispívá ke zvýšení svalové síly a hemodynamické stability před přesunem pacienta z oddělení JIP. Personál může stiskem jednoho tlačítka nastavit lůžko do polohy, která je optimální pro vstávání – týká se výšky lůžka, laterálního náklonu a náklonu zádového dílu. Pacient sedí na okraji lůžka, dotýká se nohama země a má k dispozici dvě zásadní opory:

Mobi-Lift® madlo pro jednu ruku a ergonomickou postranicí pro druhou ruku.

STUPEŇ 4: Základními prvky posledního kroku mobilizace jsou laterální náklon lůžka a systém Mobi-Lift®. Jde o koncept, který pomáhá postavit pacienta na nohy velmi bezpečnou cestou. Jak pro pacienta, tak pro sestru. Lůžko je v ideální poloze pro vstávání. Pacient se opírá o madlo a drží se postra-

nice a stiskem tlačítka na Mobi-Lift® madle si zvedá pomalu lůžko tak, že ho doslova postaví na nohy. Významně mu pomáhá laterální náklon. Přesun pacienta z lůžka třeba do křesla může být velmi snadný.

FYZIOTERAPIE JAKO ZÁKLAD ÚSPĚŠNÉ VČASNÉ MOBILIZACE

Pasivní fyzioterapie probíhá již v prvních dnech po přijetí pacienta na intenzivní péči, a to hlavně jako prevence komplikací spojených s imobilitou pacienta. Lůžko vybavené pokročilými funkcemi se stává efektivním pomocníkem, který dokáže „rozhybat“ pacienta velmi přirozeným, šetrným, ale hlavně bezpečným způsobem. Zkuste zlepšit pohybový aparát vašich pacientů pomocí programu včasné mobilizace s LINETem!

VÍCE NA WWW.LINET.COM

Mobilizace napříč světem

Molly Dudek je jako nezávislá klinická specialista součástí týmu LINET Americas. Celých 23 let pracovala jako fyzioterapeutka a získala také certifikaci v oblasti ergonomie práce s pacientem. Posledních 7 let se na poli zdravotnického vybavení specializuje na manipulaci s pacientem a zařízení pro mobilizaci.

Můžete stručně popsat trendy v oblasti nemocničních lůžek v USA?

V nemocnicích v USA jsou lůžka vnímána spíše jako léčebný prostředek než jako běžné zařízení nebo nábytek. Proto hledají postel, která by jim pomohla dosáhnout lepších výsledků v oblastech, které jsou předmětem jejich zájmu. To znamená snižování rizik pádů, prevence dekubitů, podpora včasné mobilizace a bezpečná manipulace s pacienty.

Výsledkem toho je, že nemocnice hledají dodavatele, kteří mají svá zařízení podložena výzkumy, které ukazují možnosti, jak zlepšit výsledky v uvedených oblastech.

Silný trend v USA je patrný také ve snižování nákladů, takže nemocnice hledají více univerzální lůžka, která mohou použít pro nejrůznější skupiny pacientů. A stejně je tomu i v oblasti matrací.

Co je podle vás nejsilnějším sdělením LINETu v oblasti intenzivní péče, resp. lůžka Multicare?

Hlavním poselstvím lůžka pro intenzivní péči Multicare je podle mě fakt, že LINET jako jediný nabízí řešení pro intenzivní péči založenou na náklonu ložné plochy. Ostatní výrobci používají pro otáčení matrací a CLRT (kontinuální laterální rotační terapie). Díky náklonu ložné plochy je možné na lůžko umístit jakoukoliv matraci, aniž by

došlo ke ztrátě klinických účinků. A to zase dovoluje, aby byla matrace plně využita pro péči o dekubity. Uvedený laterální náklon umožňuje také tzv. mikropolohování, tedy náklon do stran o 1–5 stupňů, což je nesmírně důležité pro včasnou mobilizaci pacienta.

Jste zapojena do mezinárodního projektu včasné mobilizace s LINETem, je to důležité téma?

Včasná mobilizace je v USA již několik let velkým tématem a společnost LINET Americas musela pro své zákazníky připravit v této oblasti nové nástroje a funkce. Je hezké vidět, že důležitost včasné mobilizace je uznávána po celém světě. Díky úsilí a zaměření LINETu na tuto oblast tak mohou všichni zdravotníci lépe využít všechny nabízené zdroje a prostředky.

SPRINT 100 získala nejlepší česká nemocnice

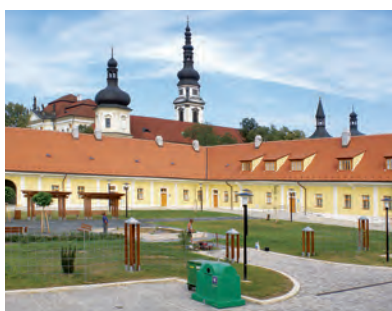
Slavnostní předání Sprintu 100 z rukou ministra zdravotnictví Adama Vojtěcha.

Sprint 100 bude pomáhat na oddělení urgentního příjmu.

Národní kulturní památka Klášterní Hradisko.

Areál Vojenské nemocnice Olomouc.

Vojenská nemocnice Olomouc, jako absolutní vítěz hodnotícího projektu Nemocnice ČR 2018, převzala od společnosti LINET transportní lůžko Sprint 100. To je vhodné pro transport pacientů, pro emergency ošetření nebo pro jednodenní chirurgii. Společnost LINET je sponzorem hlavní ceny projektu Nemocnice ČR a partnerem pořádající neziskové organizace HealthCare Institut od prvního ročníku v roce 2005. Každoročně nejlepší nemocnici poskytne nejnovější výrobek z portfolia.

Sprint 100 je nová generace tzv. stretcherů, původně určených pro transport pacientů a emergency. Náš nový Sprint 100 je ale plně přizpůsobený pro komfort a rychlou rekonvalescenci pacientů, kteří přicházejí do nemocnice či kliniky na ambulantní vyšetření nebo zákroky v rámci jednodenní chirurgie,“ sdělil Zdeněk Grimm, ředitel obchodu LINET pro ČR a SR. „Jednodenní péče je jednoznačným trendem, vychází vstříc pacientům, kteří chtějí trávit rekonvalescenci doma, ale především je efektivní pro zdravotní systém,“ doplnil Zdeněk Grimm.

Cenu za vítězství v projektu převzal 27. listopadu 2018 v závěru konference Efektivní nemocnice 2018 v Praze ředitel

Vojenské nemocnice Olomouc plk. gšt. MUDr. Martin Svoboda a poděkoval jak kolegům, tak zřizovateli – Ministerstvu obrany ČR. „My si tímto lůžkem rozšíříme naši flotilu LINET, za kterou jsme šťastní,“ uvedl při této příležitosti plk. gšt. MUDr. Martin Svoboda a lůžko Sprint 100 si na místě také hned vyzkoušel. Vojenská nemocnice Olomouc byla vyhodnocena jako nejlepší z celkově 155 českých nemocnic přihlášených do projektu. Žebříček byl sestaven neziskovou organizací HealthCare Institut na základě dotazníkového šetření mezi pacienty nemocnic, zaměstnanci nemocnic a vyhodnocení měření výkonnosti organizací.

Rozhovor

s plk. gšt. MUDr. Martinem Svobodou

Co pro Vás osobně titul Nejlepší nemocnice ČR 2018 znamená?

Vítězství v projektu Nejlepší nemocnice považuji za velmi prestižní, je to především velké ocenění práce všech našich zaměstnanců. Tedy nejen lékařů a sester, ale i těch, kteří nejsou hned vidět, na které se často zapomíná, ale pro chod nemocnice jsou nepostradatelní. Ocenění patří tedy také kolegům z ekonomického úseku, IT, logistiky, úklidu, kuchyně, účtárny, pomocnému personálu, prostě všem zaměstnancům, kteří odvádějí vynikající práci. Ankety se účastníme dlouhodobě, loni jsme obsadili třetí místo a letos se nám podařilo zvítězit. Už jednou jsme byli nejlepší nemocnicí, ale je třeba objektivně říci, že tehdy soutěžilo méně nemocnic, proto je toto aktuální ocenění pro nás o něco cennější.

Vojenské nemocnice se dlouhodobě umísťují na předních příčkách, čím to je podle Vašeho názoru způsobené?

Je to kombinace několika faktorů. Především je to kvalitní práce našich zaměstnanců a s tím související spokojenost pacientů, pak také fakt, že máme velmi silného zřizovatele, Ministerstvo obrany ČR, od kterého dostáváme vynikající podporu. Často jsme na špičce oborů, které se teprve zavádějí a za to musím našemu zřizovateli poděkovat, že jde do jistého rizika a stojí za námi. Pro brněnskou i naši olomouckou nemocnici svědčí také to, že jsme menší

Lidský přístup k pacientům i zaměstnancům, špičkové vybavení, kvalitní servis, unikátní prostředí a výborná ekonomická situace. To je jednoduchý recept, jak se stát nejlepší nemocnicí. Nejen o vítězství v anketě Nejlepší nemocnice jsme si povídali s ředitelem Vojenské nemocnice Olomouc, plk. gšt. MUDr. Martinem Svobodou.

nemocnice co se týká velikosti i spektra zaměření s velmi dobrým personálním nastavením vztahů mezi jednotlivými odděleními. Kolegové v Brně dělají špičkovou medicínu a přeji jim, aby se podařil jejich velký investiční záměr vybudovat pavilon chirurgických oborů, díky kterému se přesunou z již ne zcela vyhovujících prostor do lepších. A v neposlední řadě nám pomáhá, že jsme nemocnice vojenská, armáda má po zásluze v veřejnosti dobrou pověst.

Co u vás ve Vojenské nemocnici Olomouc děláte nejlépe?

Máme nejlepší zaměstnance na světě, o tom není pochyb. Až bude jednou vypisována také kategorie nejlepší zaměstnanci, naši určitě vyhrají. A z medicínského hlediska? Již několik let zde provozujeme následnou intenzivní péči zaměřenou na dětské pacienty a jsme ještě s pracovištěm v Hořovicích jediní v republice. Máme také špičkově vybavené radiodiagnostické oddělení, zřídili jsme vlastní magnetickou rezonanci, pravidelně investujeme do obnovy přístrojového i materiálního vybavení.

Opakovaně chválíte vaše zaměstnance, jak se vám daří si je udržet?

Samozřejmě i my pocítujeme nedostatek personálu, každý šestý lékař je již v před důchodovém nebo v důchodovém věku.

Víme, že generační obměna musí přijít, a připravujeme se na ni. Nicméně v současné době máme naplněnost personálu na 97 % u lékařů, u sester jsme téměř na 100 %. Myslím si, že je to i proto, že jsme spolupracující nemocnicí pro Lékařskou fakultu a Fakultu zdravotních studií. Studenti k nám chodí na stáže a rádi se k nám vrací. Vzděláváme mladé pregraduální lékaře i sestry, jednáme lidsky, snažíme se jim poskytnout dobrý servis, platíme jen tolik, na kolik máme, ale ani o korunu méně, a mám pocit, že takový přístup se vyplácí.

Vojenská nemocnice Olomouc se nachází v poněkud netradičním prostředí, jak se vám zde pracuje?

Většina naší nemocnice sídlí v areálu národní kulturní památky Klášterní Hradisko, což je unikátní barokní komplex, a nevím, kde jinde na světě najdeme takovou nemocnici. Jsme určitě unikátní v tom, jakým způsobem se zde podařilo skloubit nároky ochrany kulturní památky, a přitom zavést medicínu 21. století. Hodně dbáme na prostředí a komfort pro pacienty, s památkovým úřadem vycházíme dobře. V naší nemocnici se nemůže stát, že by se zde několik let nemalovalo, všechna oddělení malujeme po dvou letech, intenzivní péči po roce. Prostor má určitě pozitivní vliv na to, že se u nás pacienti i personál cítí dobře. Myslím si, že dobrou medicínu nemůžete dělat v nehezkém prostředí.

Od LINETu jste získali transportní lůžko SPRINT 100. Už víte, kde ho použijete?

Provozujeme jakýsi malý urgentní příjem pro diagnózy, které jsme zde schopni zvládnout. Tam transportní lůžko velmi potřebujeme a právě Sprint 100 je přesně takové lůžko, které vyhovuje našim požadavkům. Výrobky firmy LINET mám osobně rád, jsou velmi kvalitní, přívětivé pro personál, bezvadné pro pacienty, a je to i český výrobek. Lůžek od LINETu používáme hodně, např. dětská následná intenzivní péče je kompletně vybavena lůžky LINET včetně TOM 2, jsou krásná a funkční.

Arab Health v Dubaji

LINET se prezentoval ve skvělé formě

Tým LINET na veletrhu Arab Health 2019.

Moly Dudek prezentuje včasnou mobilizaci.

Veletrh v Dubaji navštívil také zakladatel LINETu Zbyněk Frolík.

Na veletrhu byla příležitost pro řadu obchodních setkání.

Největší veletrh v regionu Středního východu a Afriky, a jeden z největších v globálním měřítku. Takový je Arab Health, jehož letošní ročník proběhl v Dubaji na přelomu ledna a února.

LINET se na Arab Health představil ve velkém stylu odpovídajícím postavení světové trojky největších výrobců v oboru. Šíři poskytovaných řešení podtrhl moderní, otevřený design stánku, kterému dominovala zaoblená video stěna, odkazující na aktuální koncept 360° péče. Interaktivní živé vstupy, atraktivní projekce na obřích LCD panelech, ale i inspirativní workshopy lákaly na stánek každodenně desítky zájemců z řad sester, biomedicínských inženýrů, managementu nemocnic a dalších profesionálů. „Vsadili jsme na zcela nový koncept prezentace, kterou chceme dále rozvíjet. Těší nás pozitivní feedback ná-

vštěvníků i zájem o naše komplexní řešení. A to nejen o nabídku produktů, ale také o naše know-how. Tím nejlepším příkladem jsou workshopy Moving & Handling, které kombinují trénink nových technik polohování s naší technologií laterálního náklonu.“ uvedl Jiří Plecítý, managing director LINET MEA.

Arab Health 2018 je celosvětově jednou z největších událostí v oboru zdravotnické techniky. Veletrh každoročně přiláká 100 000 lidí, kteří sem pro tuto příležitost přicestují z USA, Evropy, jihovýchodní Asie nebo třeba ze zemí bývalého SSSR a dalších dynamických oblastí.

ÚSPECH ZAVÄZUJE

2018 – rekordný rok pre Artspect

Víťazstvo vo výberovom konaní Ministerstva zdravotníctva SR na centrálného dodávateľa lôžok na Slovensku, obmena lôžkového fondu v Univerzitnej nemocnici Bratislava pri plnej prevádzke, pokračujúca spolupráca so sieťou nemocníc Svet zdravia, ale aj úspešná organizácia najväčšej konferencie manažérov a pracovníkov v sociálnych službách na Slovensku, to sú len náhodne minuloročné úspechy spoločnosti Artspect, slovenského certifikovaného distribútora LINET-u.

„Rok 2018 nás opäť ako spoločnosť posunul o priečku vyššie a našou najväčšou úlohou bude dostať nášmu postaveniu aj do budúcnosti,“ je si vedomý Robert Klein, výkonný riaditeľ a konateľ Artspectu. Vďaka víťazstvu v tendri na centrálného dodávateľa lôžok do štátnych nemocníc na Slovensku sa Artspect podieľal na takých logisticky aj personálne náročných projektoch, ako bola napríklad plošná modernizácia lôžkového fondu v najväčšej slovenskej nemocnici pri plnej prevádzke v závere minulého roka. Nadviazať na predajné úspechy aj

v tomto roku je pre Reberta Kleina ozajstná výzva. „V roku 2019 sa budeme sústrediť predovšetkým na kvalitu dodávok v rámci Rámцovej dohody s MZSR a na ďalšie sekundárne aukcie pre nemocnice v rámci tejto RD,“ predstavuje hlavné priority firmy Robert Klein. „Ďalej sa chceme zamerať na gynekologicko-pôrodnické oddelenia, kde už začiatkom roka 2019 predstavíme našim klientom našu koncepciu a nové výrobky. Vo svete je trendom mať pôrodné izby, kde rodička dôjde v predpôrodnej dobe a je v danej izbe aj po čas pôrodu aj po ňom a je to pre rodičky lepšie nie len z psychickej

stránky veci, ale z hľadiska hygienického. Som rád, že v roku 2018 sa nám podarilo pár takých projektov zrealizovať a teším sa aj z toho, že kompletným portfóliom dokážeme tieto potreby klientov zrealizovať pod jednou značkou prvotriednej kvality, čo je samozrejme LINET,“ poodhaľuje aj ďalšie plány konateľ Artspectu.

WWW.ARTSPECT.SK

Ing. Miriam
Lapuníková, MBA

generálna riaditeľka
Fakultná nemocnica s poliklinikou
F. D. Roosevelta Banská Bystrica

Fakultná nemocnica s poliklinikou F.D. Roosevelta Banská Bystrica participovala na prvej vlnе nákupu nových nemocničných postelí rôznych kategórií. Našou snahou bolo zabezpečiť v prvom rade bezpečné a zároveň komfortné postele pre našich chorých, ktoré by vyhovovali požiadavkám 21. storočia. Najmä vďaka nesmierne cenným radám a neoceniteľnej skúsenosti Roberta Kleina, riaditeľa Artspectu, sme vybrali najvhodnejšie nemocničné postele pre všetky kategórie našich pacientov.

Štandardom v našej nemocnici sa stalo elektricky ovládané lôžko Eleganza 1 LE, ktoré jednoznačne už v priebehu mesiaca Január 2019 zaznamenalo pozitívnu odozvu u našich chorých. V ankete spokojnosti pacienta tieto lôžka jednohlasne označili za pohodlné a zároveň aj pekné. Zároveň sme vďaka posteliam

IMAGE 3XXL schopní postarať sa aj o pacientov s nadmernou hmotnosťou.

Pre intenzivistického pacienta nám bolo Robertom Kleinom odporúčané lôžka ELEGANZA 5 a MULTICARE. Personál po zaškolení hodnotí tieto lôžka ako vysoko ergonomickú a bezpečnú zdravotnícku pomôcku, keďže oba lôžka sú tak vysoko sofistikované, nemožno ich nazývať iba „lôžkom“ – vnímame ich už skutočne ako špecializovanú zdravotnícku pomôcku s plnohodnotným portfóliom polohovacích funkcií.

Veľmi nás teší, že nemocničné lôžka firmy LINET sú práve tie, ktoré našim pacientom tiež pomáhajú ku pozitívnemu výsledku v ozdravnom procese. Musím tiež oceniť pomoc v logistike výmeny lôžok, ktorú sme spoločne s Artspectom zvládli v riadne dohodnutom termíne.

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUČ OTEVŘELA NOVÉ ODDĚLENÍ PRO NÁSLEDNOU A DLOUHODOBOU INTENZIVNÍ PÉČI

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Fakultní nemocnice Olomouc se počátkem tohoto roku rozrostla. Nově vzniklé oddělení Následné intenzivní péče a Dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče bude sloužit nemocným, u nichž po zvládnutí akutního kritického stavu nadále selhává jedna či více základních životních funkcí a je nutná jejich dlouhodobá a intenzivní podpora. Kapacita nově otevřeného oddělení je deset lůžek v režimu následné intenzivní péče a čtyři lůžka v režimu dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče. Péče probíhá ve čtyřicetihodinovém režimu, ústavní pohotovostní služba je zajištěna lékaři se specializací v oboru anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny. Oddělení disponuje moderním vybavením, odpovídajícím trendům současné péče. LINET vybavil oddělení lůžky Eleganza 5 s laterálním náklonem, který je neocenitelným pomocníkem v intenzivní péči. Lůžka byla dodána s aktivními antidekubitními matracemi Precioso, které pracují na alternujícím principu a poskytují 24hodinovou efektivní péči a terapii pro pacienty ohrožené dekubity. Na oddělení bude probíhat také rehabilitace, součástí projektu je i koncept bazální stimulace a individualizovaný přístup spolupráce s rodinnými příslušníky.

VÝMĚNA LŮŽEK V NEMOCNICI RUDOLFA A STEFANIE

Rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací prochází v posledních letech benešovská Nemocnice Rudolfa a Stefanie, jen v loňském roce zde investovali více než 120 milionů korun jak do nových staveb či rekonstrukcí pavilonů, tak i do přístrojového vybavení i nábytku. V závěru loňského roku dokončili benešovští obnovu lůžkového fondu, na které se podílela významnou měrou také lůžka z LINETu.

„Benešovská nemocnice Rudolfa a Stefanie je pro nás významným zákazníkem. Naše lůžka zde najdeme snad na všech odděleních,“ uvádí Filip Těšitel, area sales manager LINETu. Poslední velkou zakázkou byla dodávka 119 lůžek Eleganza 1 společně s pasivními antidekubitními matracemi v závěru loňského roku. Plně elektricky polohovatelná Eleganza 1 s řadou sofistikovaných funkcí je určena pro standardní nemocniční oddělení. Spolu s lůžky budou pacientům sloužit také nové patientské stolky Eleganza Mano umožňující snadnou manipulaci bez nutnosti asistence zdravotnického personálu.

Náročným požadavkům intenzivní péče pak vyhovují lůžka Eleganza 3XC a novinka LINETu lůžko Eleganza 5 s laterálním náklonem. Obě lůžka disponují množstvím moderních technologií, které pomáhají zachraňovat životy pacientů v kritickém stavu. Inovativní laterální náklon Eleganz 5 pomáhá přetáčet pacienta s menším fyzickým úsilím a efektivně bojovat proti vzniku dekubitů a eliminovat jejich rozsah. Součástí dodávky jsou také aktivní antidekubitní systémy Air2Care a nová řada aktivních matrací Virtuoso. „Tyto unikátní matrace pracují na alternujícím principu, což znamená střídavé vyfukování a nafukování jednotlivých cel matrace. V kombinaci s polohovacími možnostmi lůžek tak LINET poskytuje podmínky pro účinnou prevenci a léčbu dekubitů,“ vysvětluje Filip Těšitel.

Nemocnice Rudolfa a Stefanie v Benešově využívá i další lůžka od LINETu, nově zrekonstruované porodní boxy jsou vybaveny moderními porodními lůžky AVE2 a transport pacientů v rozsáhlém areálu mezi jednotlivými odděleními usnadňují stretchery Sprint.

Vítej, jaro!

Teploty se zvedají, sníh pomalu odtává a ve vzduchu je cítit dlouho očekávané jaro. Slunce nám přináší pozitivní náhled na svět a chuť pustit se do nových věcí. S jarem ale také čas-to přichází jarní únava. Jak se jí zbavit a být zase plný energie?

Pomozte květinám a ony pomohou vám

Už samotný pohled na květiny přispívá k psychické pohodě, uvolňuje napětí a jejich vůně okouzlí vaše smysly. Obklopte se tedy květinami a nechte je vyrovnat negativní působení pře-technizovaného světa. Nezapomeňte se o své květiny starat, nebojte se, ony vám vaši péči oplátí.

Pokud i vy dlouho odkládáte přesazení květin, věřte, že na jaře je ta nejvhodnější doba. Udělejte si radost a vyberte si pěkný květináč, který vám ladí s interiérem, měl by být zhruba o 3 cm větší než ten původní.

Zkuste jarní detox

Jarní detox je výborný způsob, jak tělo po zimě opět nastartovat. Jak na to? Máme pro vás několik tipů, jak své tělo očistit a nezpůsobit mu zbytečný šok.

- V první řadě si vyberte vhodnou dobu, kdy chcete detoxikaci provádět, doporučuje se 3týdenní očista. Pokud jste zrovna v práci pod tlakem, raději detoxikaci posuňte do klidnějšího období.
- Chodte spát před půlnocí.
- Vynechte kávu, cukry a alkohol.
- Jezte ovoce a zeleninu podle barev duhy, pijte čerstvé ovocné a zeleninové šťávy.
- Podpořte očistu speciálními přípravky, nejlépe těmi přírodními, jako je Chlorela, Spirulina nebo zelený ječmen.
- Nezapomeňte se hýbat.
- A hlavně, netlačte na pilu! Poslouchejte své tělo a ono vám poví, co je pro něj dobré.

Začíná sezóna otevřených sklepů

Je tepleji, vše se probouzí a ani vinaři nejsou výjimkou. Mnoho vinařů vám možnost nahlédnou pod pokličku a ochutnat, co se na Moravě urodilo nejen v minulém roce, nabízí právě na jaře. A jak to funguje?

V ceně vstupného dostanete mapku, na které jsou vyznačeni zapojení vinaři, sklenička s logem, do které vám vinaři budou nalévat degustační vzorky. V místě je zajištěné občerstvení, často i doprovodný program. Neváhejte a vzhůru na Moravu!

Křížovka

Za správně vyluštěnou křížovku máte velkou šanci získat balíček

ZAJÍMAVÝCH DÁRKŮ LINET!

Tajenku zasílejte do 26. 4. 2019 na adresu petra.tomsova@linet.cz.

Začátek tajenky: **Sentida 7-i...**

	TUREK	1. DÍL TAJENKY	PÁDOVÁ OTÁZKA	OSLÍ HLAS	STOLNÍ HRY	NĚKDEJŠÍ ZNAČKA LIMONÁDY	CIZÍ MĚNA	ZNAČKA ASTATU	ODHAD VÝSLEDKU		VILKA	KOZÁČKÝ VELITEL	SUMERSKÉ MĚSTO	DOMÁCKY NOEMA		HLAVNÍ MĚSTO AFGHÁ- NISTÁNU	MINERÁL GISMOND	2. DÍL TAJENKY	VELBLOUDÍ KŘÍŽENEC	
KMITAT (FYZ.)										POVEL PRO PSA (LEHNI)					ÁBELŮV BRATR HAVRANÍ CITOSL.					
PROPO- JOVATI										OTROČKÁ PRÁCE UNITED NATIONS										
ZNAČKA MOLYB- DENU			KORÁLOVÝ OSTROV SARMAT					BOMBA SET				ROZHODČÍ SPORU UŽTEK (NÁŘEC.)								
ŠPANĚL- SKÁ CHŮVA				LATINSKÝ „STARENA“ TRNOVNÍK				VERNŮV KAPITÁN ZNAČKA KOŽEŠIN					KONČETINY PRODEJCE BENZINU						TAHACÍ HARMO- NIKA	
ZERO				NAPADENÍ MASTNÁ KAPALINA				POKLADNA ČISTIČI PROSTRĚ- DEK						FIALOVÁ BARVA DRUH RYBY						
	JAK KRITÉRIUM				DRUH ANTILOPY NADŠENÍ					IBSENOVO DRAMA HROMADA					ZAŠKUB V OBLIČEJÍ ČÁST PIVOVARU					
POPLATEK Z PRODLÉNI						LIHOVINA Z RYŽE AMOR					ZÁLOŽNÍK V KOPANĚ NA TOTO MÍSTO						ASUSKÁ STOL. HRA DOMÁCKY DEANA			
STARORÍM- SKÝ PENÍZ			MLÁDE KRÁVY ECHOLOT				BERLÍN. AUTODROM LETŇAN. PODNIK					VŮDCE TYMU RUMIŠTŇNÍ BYLINA								
RŮMUN. KOMUNIST. STRANA (ZKR.)			DOMÁCKY JAROSLAV VELIKÁN					ZNAČKA AUT ŮREDNÍ SPIŠY						SMĚR VYVOJE ČÁSTI OBLIČEJŮ						
NĚKDEJŠÍ ZNAČKA ZILETEK				NAŠE TV ČERNO- HORSKÉ MĚSTO				KONEC MODLITBY DOMÁČIE ATANÁŽIE							TUMÁTE ZNAČKA RADIA					
POZMĚ- NOVAT				ASUSKÝ JELÍNEK HROMADNĚ						OHRAZENÝ LES SRDEČNICE							PRÍTAKÁNÍ DRAHÝ KÁMEN			
UGRO- FINSKÝ PÁD					TROPICKÝ MRAVENEK PÍPAT						VYSOKÉ KARTY HRDINA					STIN (NÁŘECNĚ) PAPEŽSKÁ LISTINA				
TRÝZNIVAT						SOUZVUKY TÓNŮ ROZPOUS- TĚDLO								NEBŮT (NÁŘEC.) DOCELA				OTCOVÉ (ŘIDCE)	VLÁKNO	
RODINNÝ DŮM (ZKRATKA)			NAČEPO- VAT OPTICKÝ JEV				VYMĚRA POZEMKU BYV. AUTO- MOBILKA							ŮSTRÍŽEK MUŽSKÁ POHLAVNÍ ŽLÁZA						
	NÁZEV ŘÍM. 1000 ZN. MYDEL		TLUKOT JEDN. MAGNET. ODPORU					TLAK KRVE ZNAČKA GALLIA					KŘÍČETI JIHNOUTI							
RUSKÝ REVOLU- CIONÁŘ				ŠPANĚL- MĚSTO ŽENSKÉ JMÉNO							ZATARA- SOVAT ANGLICKÝ „NOHA“									
SLOVEN- SKÝ „LITR“				NIELO ŮDER SEKEROU						STARO- RÍMSKÝ BŮZEK NEOBUTY										
PLASTI- KOVÁ FOLIE						INICIALY BASSE UCHICH- TNUTÍ			ZPŮSOB HRY V MARIÁŠÍ ŘÍM. 51											
SPODEK NÁDOBY				3. DÍL TAJENKY																
NĚMECKÝ „OREL“				PŘÍBLIŽNĚ				JEHLIČNAN												

POMŮCKA:
AAR, AJA, ALET, ANUS, ARICIT,
ATTA, AVUS, ELATIV, GO, KRR,
LEG, REL, TIVAT, TULA, UR